

W B

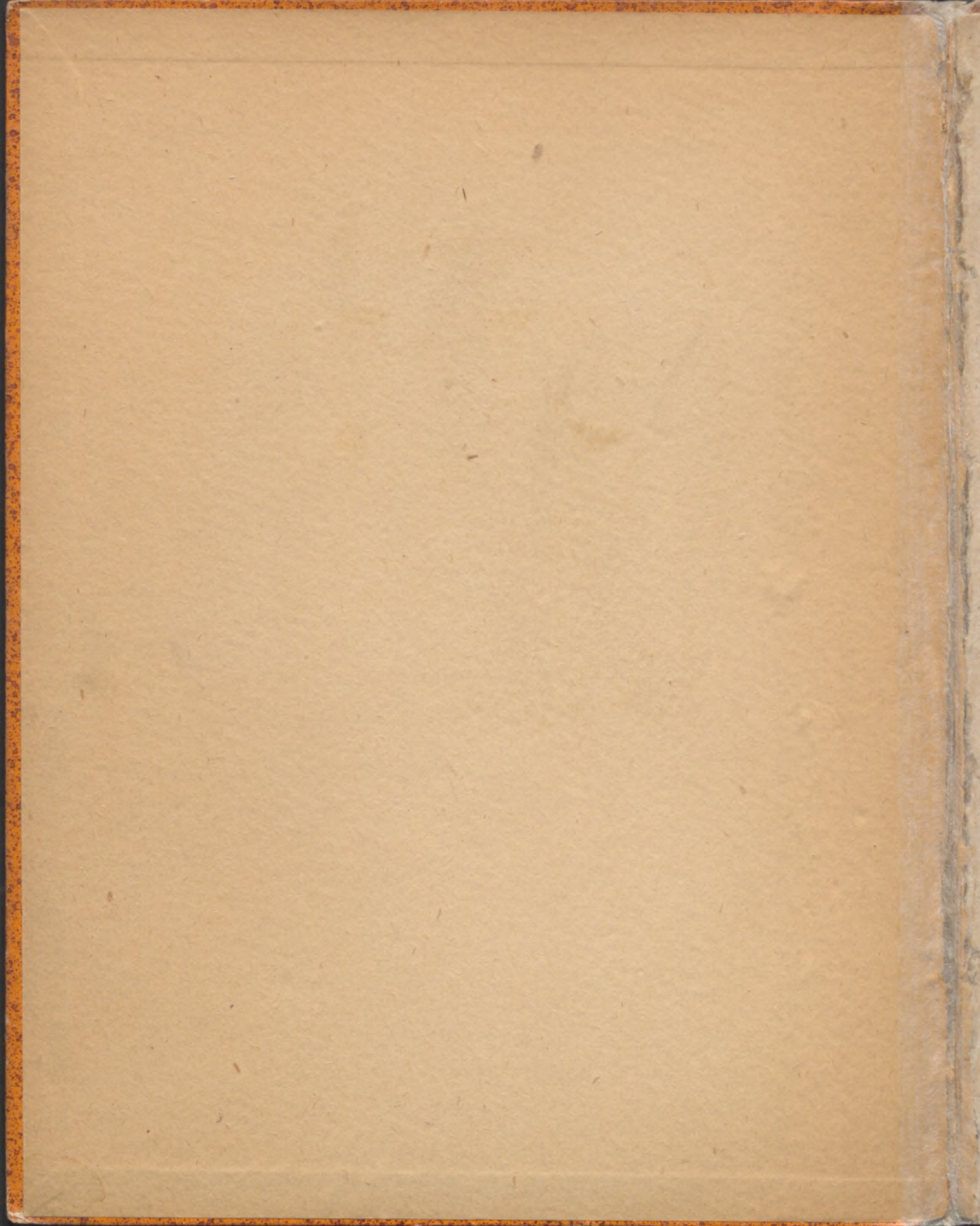
Wistrand

Birca

et

Sigtuna

13

DISSERTATIO HISTORICA
DE
BIRCA ET SIGTUNA
UNA EADEMQUE CIVITATE,

Quam

Consentiente Amplifs. Philosophor. Ordine,

PRÆSIDE

JOH. LUNDBLAD,

S. S. Theol. Doct. Eloqu. et Poes. PROF. Reg. et Ord.

Eruditorum Censuræ

In Academia Carolina

D. XXVI Maji A. MDCCCII.

pro LAUREA

Disputaturus

modeste subjicit

PETRUS FREDR. WISTRAND,

Ostrogothus.

LUNDÆ,

LITERIS BERLINGIANIS.

§. I.

Cum Christianæ Religionis initiis in Svecia, nata est fama novæ urbis, cujus nomen antea inauditum fuerat. Ea *Byrka* *) (nostris Björkö) dicta, diu opinionibus Historicorum floruit, ut celebris Civitas, Sedes & Aula Regum, & Regni Sviogothici caput sub regibus Berone a), Anundo b), & Olao c), quo etiam conventus ordinum convocari solebat d). Bircam omnium primus nominat Rimberty, Vitæ Ansgarianæ auctor, quem Adamus Bremensis, qui Seculo undecimo vixit, Saxo Grammaticus, Helmoldus, Albertus Stadenfis, Alb. Krantzius, & ex nostratibus Ericus Olai Upsaliensis, multique alii juniores sequuntur, sed qui omnes Rimberty, ut nos quidem existimamus, & Adami Bremensis

*) *Byrka* a Rimberty scribitur, ab aliis vero *Birca*.

a) Rimberty vita Ansgarii c. 10, §. 13.

b) *Ib.* c. 16.

c) *Ib.* c. 23, 27.

d) Adami Bremensis *Hist. Eccles. L. I, c. 26.* Rimberty c. 24, §. 10.

1 558891

[Zb. ponien.]

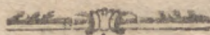
mensis auctoritate nituntur. Causa erroris in eo esse videtur, quod Rimbertus & Adamus communem loci appellationem secuti, a sequioris ævi scriptoribus crediti sunt proprium nomen attulisse, unde nata est illa opinio de alia quadam præter Sig-tunam regia & magnifica urbe, Regum Sveogothicorum sede & domicilio: qua persuasione nemo magis quam Joh. Messenius deceptus videtur. Adeo enim hæc opinio animum clarissimi viri invaserat, ut non dubitaret huic exterorum Scriptorum Birca inter quinque inlytas & perantiquas civitates locum assignare e). Crediderim bonum virum auctoritate Erici Upsaliensis seductum hæc talia in animum induxisse. Ille enim in vita Stenchilli ita: *Tres, inquit, eo tempore civitates famosæ & magnæ in hac regione fuerunt, videlicet Sigtonia, Scharia, & Bior-köö f)*. Hic ex Birca, domo regia, quæ cum Sig-tuna non nisi unam urbem constituit, separatam & tertiam fecit. Sed ut hæc, quæ ad vulgarem errorem excutiendum disputare in animo est, eo majorem lucem obtineant, ante omnia videndum, propriumne an appellativum nomen Birca sit habendum, quod ut fieri possit, inquirendum est tum, quid de horum temporum regia sede in Svioniaexteri Scriptores dicant, tum quid Islandi, id est, nostri, doceant, quo facto, nemo ut opinor erit, qui nesciat, quid hæc de re sentiendum existimet.

a 2

§. II.

e) v. Joh. Messenii Sveopentaprotopolis. Holmiæ 1611, 8:0.

f) Erici Olai Upsaliensis Historia Svecorum Gothorumque, Stockh. 1615, 40. p. 38.

§. II.

Primum ergo obseruauerim errare eos, qui Bircaui loci nomen proprium existimant. Neque enim in lacu Melero situs & a Sigtunensium urbe & regia ad eam arce distinctus est locus, in quem omnia ea cadunt, quæ de Birca dicuntur. Oportet enim ut Birca & Sigtuna, *unius diei itinere ab Upsala sitæ g), juxta h) sint*, deinde *ut portum peropportunum stationi navium habeat i), postea ut amplum sit Emporium k) & populosum*, denique ut sit Metropolis & regni sedes, quæ omnia non satis in eam insulam, quæ vulgo creditur hoc nomine significari, conveniunt. Præterquam enim quod insula Biörkö non eam habet magnitudinem, quam fama & celebritas Birca Rimbertainæ & sedes regni urbis requirit, obstat etiam hujus insulæ situs, qui minime *juxta Sigtunam esse* dici poterit. Tria enim Svedica milliaria infra Sigtunam hæc insula posita est, adeoque tribus miliaribus longius quam Sigtuna ab urbe Upsaliensi distat,

g) Adamus Bremensis de situ Daniæ, Edit. Elzevir, p. 26.

h) Id. ibid. it. Rimbertus, c. 16, §. 24.

i) C. 10, §. 2. it. c. 23, §. 3. & Gualdo c. 25, ubi hæc :

Tandem se Byrka recepit

Quo portu regem Bern invenire morantem.

Cfr. c. 56: 3. & Adam. Bremens. Hist. Eccl. L. 1, c. 50.

k) Rimb. c. 16: 17.

distat, cum uterque locus pari intervallo ab Upsala distare dicatur. Præterea nec eum portum habet, quem vetus illa Birca habuisse prædicatur, id quod Hadorphius 1) largitur, neque rudera tam magnificæ & opulentæ urbis ostentat, qualis regia Svi-onum a mediæ ævi scriptoribus celebratur. Aut quæ rudera posset exhibere locus, qui a:o 936, quo Archiepiscopus Unni ibi docuit & obiit, regia civitate floruit. Spatio vero temporis paulo ultra seculum interjecto, ab Adalvarde juniore lustratus vix vestigium tantæ famæ ostendit? Adamus enim, qui Canonicus Bremensis fuit ab anno 1067 ad annum 1072 m). a Svenoac Estritio, rege Daniæ, qui duodecem annos in Sveithia commoratus fuerat n), in Sveithorum rebus eruditus o) de Adalvarde Sigtunam misso diserte ita: *Tunc* (Sigtuna profectus) *etiam occasione itineris divertit Bircam, quæ nunc in solitudinem redacta est, ita ut vestigia Civitatis vix appareant: quare nec tumulus Sancti Unni Archiepiscopi potuit inveniri* p). Id quam non præter opinionem videri debuerit, infra attingemus. Quo modo enim rudera civitatis eo loco existerent, ubi nulla civitas, nisi quæ Historicorum ingeniis ficta fuerit, unquam existit? Quæ autem præcellæ ruderum moles a Messenio q) me-

1) In præfatione ad jus Bircense.

m) Fabricii Bibl. Lat. mediæ ævi T. I. L. I.

n) Adamii Historia Eccles. L. 2, c. 54.

o) Idem L. 1, c. 40 & alibi sæpius.

p) De situ Dan. p. 26.

q) in Sveopentaprotopoli p. 84.

memorantur, quique acervi lapidum, passim in agris congesti ex ædibus & plateis urbis putantur, quæque vestigia fossarum urbis, & monumenta duarum portarum & Pontium conspiciuntur r), ea veremur, ne in majus aucta deprehendantur. Examinemus modo clarissima illa rudera, ut Mehmer vocat, & pontes & lapidum acervos, quæ monumenta Birca existimantur. *Agger*, inquit Arrhenius, *iste versus Aquilonem in edito collo ex gleba, lapidibus, cespitibusque in modum circuli est constructus. terræque spatium includens tantum, quantum uno per diem jugo boum exarari potest: hic altitudinis ulnarum sex vel ultra adhuc est. Porta ejus una in meridiem spectat, ubi urbs adificata, altera vero in septentrionem, unde pons utramque ripam & insulae Bircensis & Alnoensis conjunxit, cujusque pontis pali in terram defixi adhuc cernuntur s).* Habes magnitudinem creditæ urbis regię, scilicet quantum uno per diem jugo boum exarari potest. Quis dicat amplissimæ urbis arces & ædificia & plateas capere hanc aream potuisse, quæ mediocri castello vel villæ regię cum subjacentibus ædificiis tantum non sufficit? Jam ante scimus & in insula Alnō regiam villam, quæ jam *Hofgården* dicitur, & in insula Biörkö castrum vel

ca-

e) Joh. Messenius loco cit. it. Loccenii descriptio Sveciæ Manuscripta apud Celsium in Hist. Ecclesiastica Recentioris Editionis T. 1, p. 244. it. Arrhenii Dissertat. de Fierhundra p. 35. it. Mehmer in Dissertat. de Birca p. 8.

s) loco cit.

castellum fuisse t), hasque insulas pontibus fuisse junctas. Num autem regia villa vel castrum idem erunt ac urbs regia? Et quid pons ad regiam urbem facit? Num Regiæ villæ Drotningholm, Svartsjö, Haga, &c. idem ac urbes regiæ erunt? Cetera ejusmodi sunt, ut ea refellere vix tanti videatur. Habuerunt plures Meleri insulæ quondam ejusmodi villas regias, itemque castella, quæ & plura & majora rudera quam insula Biörkö, ostentant, id quod recens & oculatus testis Johannes Fischerström, qui has ipsas insulas ante aliquot annos diligentissime perlustravit, abunde docet u). Hinc non leviter falli videntur ii, qui in his rudibus, quæ in insula Biörkö hodie conspiciuntur, vestigia regiæ urbis latere sibi persvadent, aliisque persvadere conantur. Sed videamus quid nostrorum rerum scriptores hoc tempore, nempe Islandi de regum Sveogothicorum metropoli dicant.

§. III.

Igitur si quæ a Rimberto & Adamo de Birca dicta accepimus, cum iis conferamus, quæ de veteri Sigtuna Islandi docent, inveniemus ea in unum eundemque locum & Civitatem convenire. Odinus Sverthiam ingressus, civitatem ibi munitam (*Borgarstadt*) quæ jam Sigtuna vocatur, elegisse sibi dicitur

e) Joh. Fischerströms Utkast til en Refa genom Mälaren, p. 121.
 u) In Itinerario jam laudato p. 121 — 128.

citur v), id quod iisdem fere verbis apud, Sturla-
 zum adseritur, addita Logeri, s. Meleri & veteris
 Sigtuna mentione x), ubi magno splendidissimoque
 fano instructo, juxta morem Aſarum Sacrificia per-
 agere instituit. Circa annum 531 y) dicitur Sol-
 vo, Jutarum rex, Sigtuna exercitu occupata, regi-
 um titulum & imperium usurpasse, postquam Ei-
 stenum, Svionum regem in insula Lofön, dum con-
 vivium ibi agitarer, ex improvise aggressus, una
 cum aulicis combufferat z). Eodem (VI) Seculo
 Thorerus caſo in Oeresfund per Sorlum Halfdano
 rege, in Svethiam navigat, & portum intrat pro-
 pe arcem, quæ tum in Svionia regno caput erat a):
 in quem portum juxta arcem capitalem (Hofut-
 Borginni) Sorlus appellit b). Thorerus vero in
 arcem (i Borginna) clausis portis (Borgarinnar i.
 e. Borgportarne) se conferens muros defendit &
 Sorlum inde arcet c). Post diem tertium Hognus,
 Halfdani filius, cum classe adproperat, & navibus
 ad terram actis opportunum prope urbem portum
 (Go-

v) Edda proëm. c. 2.

x) Heims Kringla, T. I, p. 6.

y) Langebeck Scriptores Rer. Danicar. T. I, p. 446.

z) Sturlaus Heims Kr. T. I, pag. 40, 41.

a) *Ok tok Hofn in Svithioðh, naerri BORGinni, sem iða
 var búsvudbstaður i Sviavellði.* Apud Bjórnerum in Hi-
 storia de Sorlo Robulto p. 30, c. 14.

b) Ibid. p. 34, 35. c. 16.

c) Ibid. p. 47, c. 20, 21.

(*Godri Hofn miok naerri stadnum*) eligit d). Amicitia inter Hognum, Sorlum & Castonem ducem conciliata, in urbem (*til Borgur*) itur, & in campo extra civitatem, ubi pugna commissa fuerat, cæsi tumulis e) inferuntur, quorum monumenta, ut nonnullis placet, etiam hodie visuntur f). Sæculo VII (ut creditur) Hjalmarus in insula Samsö casus, morti vicinus in cantu suo cygneo Virginum Sigtunensium meminit. Mortui funus Sigtunam, ut magnificum & dignum heroë locum cura Orvar-Oddi translatum est g). Sæculo VIII prælio Bravalensi intererant Sigimundus Kaupungskapa (oppidi Athleta, Kópingskâmpe) & Tolafostre ex oppido Sigtuna h). Olavum Erics filium, qui Skótkonung dictus est & ab anno 994. usque ad annum 1026. regia sceptrâ tenuit, Sigtunam habitatum concessisse plura historicorum documenta atque etiam numi evincunt, quibus regiæ sedis nomen adscriptum, ut: *Olaf rex an Situn.* it. *Onlaf rex an Situn* i). it. *Olafs an Sigtun* k). Hoc regnante s. circa

b

an-

d) Ibid. p. 50, c. 23. In veteri lingua Gothica *Borg* s. *Baurg* & *Stad*, civitas, sunt Synonyma, v. Joh. Ihre in Ulphila illustrato p. 89.

e) Ibid. p. 56, c. 25.

f) Arrhenii Diss. de Fierhundra p. 37.

g) Harvara Sag. edit. Verel. p. 72. Orvar-Oddi Saga p. 26, 27, 50.

h) Saxo-Gram. p. 145. Edit. Steph. Dalin Sv. H. T. I, p. 465, & Langebeck Script. Rer. D. T. 1, p. 446.

i) Vallin Sigtuna Stans & Cad. p. 231. it. numi Kederi, & Vilde ad Puffend. T. 2, p. 425.

k) Benzeli utkast til Sv. Folkets Historia p. 148.

annum 1007 Olavs, qui in Norvegiæ regibus Sancti nomen meruit, Melerum hostiliter ingressus ad prædam ex utraque ripa ægendam prope Sigtunam (nouam) venit & ad vicum urbis antiquum (vid fornu Sigtun) naves suas applicavit l). Hujus Olai filius Magnus ad recuperandum regnum Norvegiæ suppeticas petiturus a:o 1035 Sigtunam venit, ubi tum quoque aula regis Svionum (Amundi s. Anundi) erat m). Frater vero uterius S. Olai Haraldus a:o 1045. ex oriente in patriam rediturus, hiemante mari, stationem navibus suis prope Sigtunam petiit, ubi in aula regis Svethici (Amundi) affinem Svenonem Daniæ regem invenit n). Exstant quoque hujus regis Amundi numi, qui eum Sigtunæ habitasse significant. Horum enim inscriptio: *Anund* (sic enim sæpius pro Amund vocatur) *rex Si.* plenis literis *Anund rex Sithunæ* legenda est o). Ex sequentibus regibus Stenkilom quoque II. Sigtunæ aliquamdiu sedem elegisse Wastovius docet p) & singularis hujus regis in hanc urbem favor idem nobis persvadet q).

§. IV.

- l) Sn. Sturlaus T. 1. p. 378. in Verel. in not. ad Hervara Sag. p. 84.
 m) S. Sturlaus T. 2, p. 2, & 4.
 n) Id. T. 2, p. 74.
 o) Vallin Sigt. Stans & Cad. p. 231.
 p) Vit. Aquilon. Edit. Benzell. p. 41. cfr. Adam. Bremenf. de s'u Dan. p. 25, 26.
 q) Vallin loc. cit.

§. IV.

His inter se diligenter collatis, non obscure intelligitur etiam his temporibus, quibus Birca, ut regni metropolis celebrata est, Sigtonam veterem fuisse sedem imperii Sveogothici atque aulae regiae, quo reges sub primordia introductae in Svethiam Christianae religionis habitatum concesserant, Upsalia relicta una cum Upsaliensium regum titulo, pro quo *Sveonum* adoptare magis ex dignitate imperii visum est r). Jam vero ex iis, quae attulimus, evidenter patet, omnia ea, quae de Birca & Sigtona dicuntur, ad unam eandemque Civitatem esse referenda, neque hanc posse aliam esse, quam veterem Sigtonam, olim eo, ut creditur, loco s), ubi nunc Signilsberg est, sitam, a qua nova Sigtona quingentorum circiter passuum intervallo in alteram ripam translata distat. In ipsa autem urbe non creduntur habitasse reges, sed in arce regia, urbi quidem valde vicina, atque ita, ut *juxta* sitae fuisse, dici possint, paulo tamen propius ad portum, qui hinc regius (Kongshamnen) dictus est, & ita etiam hodie dicitur t). Haec vero domus regia cum per eminentiam *arx* (Birke, Borg, Borgen, vel Burg, Burig a veteri vocabulo *Baurg*, ut est apud Ulphilam, Graece *πυργος*) dicta fuerit, a

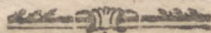
b 2

Rim-

r) Verelius in notis ad Hervara S. p. 59, & Wallinus in Sigtona Stanti & Cadenti §. 13, p. 230.

s) Joh. Fischerströms Utkast til en resa genom Mälaren, p. 112.

t) Vallin, Sigt. St. & c. p. 233.

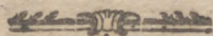
Rimberto communem loci appellationem secuto, latina flexione ad aurium censuram adcomodata, *Byrka* (ita enim in vita Ansgarii scribitur) est nominata. Sic qui Holmiæ aliquandiu commoratus est, meminerit, ubi domus regia nominanda sit, non dici *Stockholms flott*, sed *nat' ēzoxw flottet*, unde formulæ: *vara, viftas, gå up på flottet*, & plures ad hunc modum loquendi figuræ natæ. Neque hæc loquendi ratio a veteri & septentrionalibus populis recepto usu abhorret. Hinc enim *Burgrått*, *Borgrått*, *Gårdrått*, *Birkerått* (jus Birceuse) nihil aliud est quam quod vulgo jus Burgi dicitur, quale apud Anglo Saxones aliasque gentes septentrionales existit, tandemque, ut in Dania, etiam ad eminentiores & nobiles cives privilegiis translatum fuit. Hadorphius u) ergo & Wilde v) minus audiendi videntur, qui vocem *Birke commercium* significare existimant, cum vestigium hujus significationis nusquam inveniatur, id quod Varro noster, Ihre x), testatur. His pluribusque rationibus ductus recte Dalinus y) negat, *ut urbem, ullam aliam Bircam in Svethia quam veterem*
Sigtu-

u) In præfatione ad Jus Birceuse.

v) In Hist. legg. p. 42, 43. It. ad Puffend. P. II, p. 426 & seqq. Statsförfattnings Hist. p. 82, 87. & alibi.

x) In Glossario Sveogoth. p. 190.

y) Svearikes Hist. 1 Del p. m. 255, 256 in not. Cfr. J. Wilde, Lags Hist. 42, 43. Rimb. in vita Ansg. c. 10. Adam Brem. H. E. L. I, c. 50, 51. & Sven Bring (Lagerbring) de orig. urbium antiquarum p. 17.

Sigtunam fuisse, cui sententiæ ut subscribamus, in tanto Islandorum de alia Birca silentio, facile adducimur.

§. V.

Frustra hic nonnulli hujus rei refellendæ causa animadvertunt in VI. illis Episcopis, quos Adalbertus, Metropolitanus Bremensis ordinavit & in Svethiam miserit, Adalwardum juniorem Sigtunen-
sium, Johannem vero Bircensium fuisse Episcopum constitutum z), docente id Indice Episcoporum Septentrionalium, vitæ S. Rimberti adscripto, nomine *subscriptionum* a); unde inferunt Bircam & Sigtunam duas fuisse separatas civitates. Sed præterquam quod illæ falso nomine dictæ *subscriptiones* non eam fidem habent b), quam nonnulli eis tribuunt, primum hoc observamus, hunc Johannem, Hiltinum alias dictum, & Adelwardum non fuisse simul c) Episcopos constitutos, sed alterum alteri in eodem munere successisse d). Johannes enim primum missus, & quidem anno 1060, atque adeo ante Edmundi senioris decessum, neque in suo munere ultra duos annos permansit, ut ex Hi-
sto-

z) Botin Svenska Folkets Hist. 1789, 1 band, p. 299, 300.

a) Langebeck Script. Rer. Danicar. T. III, p. 250.

b) Ibid. p. 244, 255.

c) v. Adamus Brem. de situ Dan. p. 16, 25, 26.

d) Joh. Wastov. vit. Aquil. p. 38, 40.

storia Monasterii Goz. kensis liquet e). Quod au-
 tem hic Johannes Bircensis Episcopus constitutus
 dicitur, id non magis Bircam a Sigtunenfi civitate
 separatam fuisse urbem & Metropolin indicat, quam
 cetera quæ de Birca relata sunt. Jam cum anno
 1062 atque adeo post Edmundi obitum, Regis
 Stenchilli tempore Adelwardus in munere Johanni
 successerit, atque hic Adelwardus non Episcopus
 Bircensis, sed Sigtunenfi dicatur, & revera fuerit,
 Stenchilli legatis ei Sigtunam sedem ordinanti-
 bus f), facile intelligitur, quam nihil hinc præsidi-
 dii vulgari sententiæ accedat. Quod occasione iti-
 neris divertens, neque vestigium civitatis, neque
 tumultum Archi-Episcopi Unni invenerit g), id eo
 minus mirum videbitur, quod hæc eo loco quæ-
 rebat, quo nec quærenda, nec invenienda erant.
 Fama ille decantatæ illius Bircæ & encomiis se-
 ductus haud dubie ab indigenis de regia illa domo
 & inclita civitate percontatus est, quod cum nomi-
 ne latine formato, minimeque vulgo noto efferret,
 putaverim incolas loci credidisse de insula Biörkö
 quæri, hominemque eo legasse. Hinc illa solitudo,
 in quam Birca & celebratissima civitas post unius
 fere sæculi decursum illius testimonio ita redacta
 fertur, ut jam tum civitatis vix vestigia, ne dum
 tumuli apparent h). Hic ergo omnium primus
 fuit,

e) Apud Langebeck l. cit. p. 249, 250.

f) Adam. Bremi. de situ Dan. p. 25, 26.

g) Id. loc. cit.

h) Id. ibid.

fuit, quem certo scimus nomen appellativum Bircaæ pro nomine proprie civitatis per errorem sumfisse, & quem primus ex nostris, quantum nobis quidem constat, Ericus Olai Upsaliensis secutus simili errore deceptus est i), post quos vel duces vel magistros neminem hanc cantilenam repetere puduit. Cætera, quæ obijciuntur, minoris sunt momenti, sed tamen non plane prætereunda. Quod Insula Alsnœnsis ab ultima antiquitate regiam villam habuit, & aliquando etiam regulos & reges, qui in illa habitaverint, non efficit, ut Birca Sigtunensis sit Biörkö, in qua Sveogothorum Metropolis & caput gentis fuisse credatur. Inter alia, quæ Bircam Rimberti monstrabilem faciunt, erit vel imprimis nobilis ille portus, qui celeberrimo emporio locum fecit. Ejusmodi autem portu Insula Alsnœnsis plane destituitur. De Insula Biörkö antea diximus. Neque enim nos movet, quod duo Meleri tractus meridionalis & septentrionalis a betulis (norra och södra Biörkefjärden) nomen habent, eum ad nomenclaturam locorum non aulæ, non metropoles necessariæ sint. Scimus, quam a levibus momentis & occasionibus nomina locorum sæpe dependeant. Si insula illa Biörkö, ut perhibetur, olim Betulino nemore abundavit, atque inde nomen invenit, nonne in iis locis, ubi pinus & abies vulgare arborum genus est, vel hoc satis insigne ad nomina istorum tractuum arripienda, & ad memoriam stabile esse potuit? Inter alia, quibus me-

i) in vita Stenkilii p. 38.

metropoli Bircensi fidem adstruere vulgaris opinionis patroni conantur, scimus etiam esse eam Bircæ mentionem, quæ in commemoratione civitatum Svethicarum a Nubiensi Geographo, tam a nostrarum rerum notitia remoto scriptore, & nili accola, facta est, quam fieri potuisse negant, nisi vere hæc tantæ famæ metropolis exstitisset. Sed regero, si ultimus septentrio, ad Societatem Christianæ fidei conversus non potuit non Romæ & occidentali Europæ res mira & læta videri: Non mirum, credo, erit, quod Nubiensem Geographum non latere potuerunt, quæ de Birca Gothorum & Rimbertus & Adamus scripserant. Vixit Nubiensis Geographus post Rimbertum tricentos fere annos, post Adamum centum. Commoratus etiam aliquamdiu est in Hispania k), eo tempore, quo non rarum erat, etiam ab ultimo septentrione peregrinantes in occidentalibus Europæ regionibus videre. Potuit ergo ille facile, vel fama, vel literis, vel etiam sermonibus ea accipere, quæ de Birca Sveogothorum jamdudum ante in vulgus essent edita. Ceterum non tam in insulam Biörkö quam in civitatem Sigtunenſium, qui in remotiorem & magis Borealem Meleri tractum habitatum de industria recesserant, ea conveniunt, quæ Adamus de portu Bircensium & civitate habet: *Birca, inquit, est oppidum Gothorum, in medio Svionia positum, non longe ab eo templo, quod celeberrimum, Sviones habent; in quo loco SINUS quidam ejus FRETUM, quod Balti-*

curs

k) Celsii Hist. Eccles. T. 1, p. 246.

cum vel barbarum dicitur, IN BOREAM VERGENS, portum facit Barbaris gentibus optabilem: sed valde periculosum incautis & ignavis ejusmodi locorum. Bircam enim Piratarum excursionibus, quorum ibi est magna copia, sæpius impugnati, cum vi & armis nequeunt resistere; callida hostes ingrediuntur arte decipere. Qui SINUM MARIS impacati per CENTUM ET AMPLIUS STADIA molibus saxorum obruentes periculosum æque suis, ac prædonibus iter meandi fecerunt l). Ubi, quæso, habebis hunc portum, hunc sinum freti in Boream vergentis, nisi ad veterem Sigtunam? Sed tempus est filum dissertationis abrumpere. Quibus autem verbis eam elegantius finiamus quam adscribendo hoc ingeniosissimo Olai Hermelini m) de Birea Epigrammate:

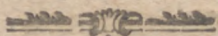
*Nunc ubi te quæram, tantum jaçtata per oras
Arctoas, Bircæ? nunc ubi tanta lates?
Te splendore suis, quondam Melerus in undis,
Vidit piscosos irradiare lacus.
Nunc ubi? Cæruleo cum non sis mersa profundo,
Senserunt rigidas num tua tecta faces?
Erranti dubia, per inhospita litora, puppe
Monstravit sedes, insula vasta, tuas.*

c

Ob.

l) Hist. Eccles. L. 1. c. 50.

m) In Hecatopoli Svionum apud Celsium l. cit. p. 247.

Obsuideo jubeoque leves remeare carinas,
Ne laceret teneras fœda ruina genas.
Hic num Svecorum stetit alta potentia regum?
Hic an natales lex trahit alta suos?
Sic Tibi, sic constat tempus nocuisse malignum,
Id fueras quondam, nunc male pagus eras.

55883A

30-

Biblioteka
Główna
UMK Toruń

558891

Biblioteka Główna UMK

300051740436

S₂ L